Załącznik nr 4 do Zarządzenia Nr RD/Z.0201-3/2020

KARTA KURSU

Nazwa	**Bezpieczeństwo kulturowe**
Nazwa w j. ang.	Cultural security

Koordynator	dr Żanna Osikowicz	Zespół dydaktyczny:
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem zajęć jest przedstawienie pozycji i roli kultury w kontekście bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego zarówno ze strony podmiotowej samego zjawiska, jak i jako narzędzia, wykorzystanego wieloaspektowo w kształtowaniu polityki bezpieczeństwa. Podczas zajęć studentom zostaną przybliżone zagadnienia na temat bezpieczeństwa kulturowego we współczesnym świecie w ujęciu teoretycznym, instytucjonalnym i problemowym. Także celem zajęć jest przekazanie studentom bezpieczeństwa narodowego wiedzy, za pomocą której będą w stanie zidentyfikować elementy kulturalne, jako polityczne narzędzia, w ewentualnym kreowaniu politycznej rzeczywistości, na którą w przyszłości mogą wpływać.

Warunki wstępne

Wiedza	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu międzynarodowych stosunków kulturalnych. Potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności poszerzone o wymiar kulturowo-cywilizacyjny.
Umiejętności	Potrafi uczestniczyć w przygotowywaniu projektów dotyczących bezpieczeństwa kulturowego. Umiejętność korzystania z platformy kształcenia zdalnego.
Kursy	----------

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych

	W01 – Zna definicję pojęcia kultura duchowa, materialna, społeczna, tożsamość kulturowa i cywilizacja oraz teoretyczne spory definicyjne na płaszczyźnie naukowej.	P7S_WG_W01
	W02 - Rozumie różnice pojęć i teorii, pozwalających na samodzielne kształtowanie stanowisk wobec definicji i dyskursów na ten temat, pozwalających na samodzielne kreowanie teorii związanych z narzędziami kulturalnymi w aspekcie bezpieczeństwa.	P7S_WK_W02
	W03 - Zna definicje bezpieczeństwa kulturowego (w rozróżnieniu kultury duchowej i materialnej) oraz pojęcie kultury bezpieczeństwa. Swobodnie porusza się w obszarze tych pojęć, wskazując na różnice, a także ich aspekty narodowe i międzynarodowe.	P7S_WG_W03
	W04 - Student zna uwarunkowania działalności instytucji narodowych i międzynarodowych zajmujących się problematyką bezpieczeństwa kulturowego w odniesieniu do polityki wewnątrzpaństwowej i międzynarodowej.	P7S_WK_W04

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 – Student potrafi wskazać normy i reguły rządzące instytucjami społeczno-politycznymi, które są odpowiedzialne za ochronę i bezpieczeństwo kultury oraz dziedzictwa narodowego.	P7S_UU_U01
	U02 - Student potrafi dobrać narzędzia z obszaru kultury i prawa międzynarodowego publicznego w tym zakresie oraz wykorzystać je w potencjalnym kreowaniu zdarzeń z zakresu bezpieczeństwa narodowego, ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego oraz zachowania zróżnicowania kulturowego.	P7S_UW_U02
	U03 - Student potrafi wskazać instytucje międzynarodowe (organizacje międzyrządowe i pozarządowe), które realnie wpływają na bezpieczeństwo kulturowe (jego kształt, zakres i charakter).	P7S_UK_ U05
	U04 - Student potrafi wskazać atrybuty i sposób działania, a także narzędzia aktywności współczesnego państwa na polu kultury i dziedzictwa narodowego, bezpieczeństwa kulturowego oraz jego instytucje, działające zarówno w czasie pokoju, jak i stanie wojny.	P7S_UO_U06

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 – Student gotów jest do zabierania głosu w dyskusjach i debatach na dowolny temat dotyczący kulturowego wymiaru bezpieczeństwa, jego roli i wagi w polityce wewnątrzpaństwowej i międzynarodowej, roli instytucji krajowych i międzynarodowych, będących uczestnikami kreowania bezpieczeństwa kulturowego - ich sprawczości, efektywności oraz wpływu na pożądaną sytuację w sferze politycznej i społecznej.	P7S_KR_K02

Organizacja													
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach											
		A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin	**10**	**10**											

Opis metod prowadzenia zajęć

-Wykład konwersatoryjny,
- wykład z prezentacją multimedialną,
-metoda projektów,
-burza mózgów,
-dyskusja,
-analiza przypadków.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						X	X	X	X	X			
W02						X	X	X	X	X			
W03						X	X	X	X	X			

W04						X		X	X	X			
U01						X		X	X	X			
U02						X		X	X	X			
U03						X		X	X	X			
U04						X		X	X	X			
K01						X		X	X	X			X

Kryteria oceny	Aby uzyskać zaliczenie z wykładu i zajęć ćwiczeniowych konieczne jest spełnienie trzech warunków: 1.Obecność na zajęciach potwierdzone listą obecności wygenerowaną przez aplikację Teams. Dopuszczalna jest jedna nieobecność nieusprawiedliwiona. 2.Uczestnictwo w dyskusjach w trakcie zajęć. 3. Przygotowanie w formie pliku Worda eseju na podany temat dotyczącego bezpieczeństwa kulturowego.

Uwagi	Wykład: do odwołania w formie zdalnej – na platformie MS Teams.

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Aspekty pojęciowe bezpieczeństwa kulturowego.
2. Zagrożenia dla bezpieczeństwa kulturowego.
3. Bezpieczeństwo kulturowe w prawodawstwie polskim.
4. Wpływ szkoły kopenhaskiej na formowanie się pojęcia bezpieczeństwa kulturowego.
5. Próba systematyzacji pojęcia bezpieczeństwa kulturowego.
6. Istota kultury bezpieczeństwa i jej znaczenie dla człowieka i grup społecznych.
7. Funkcje kultury bezpieczeństwa.
8. Empiryczne wyznaczniki kultury bezpieczeństwa.
9. Aspekty bezpieczeństwa kulturowego oraz jego zagrożenia w Europie.
10. Zagrożenia bezpieczeństwa kulturowego w Europie (Specyfika zagrożeń bezpieczeństwa kulturowego w Europie .Zagrożenia bezpieczeństwa kulturowego na poziomie środowiska międzynarodowego. Migracje międzynarodowe jako zagrożenie bezpieczeństwa kulturowego. Zmiany klimatu jako zagrożenie bezpieczeństwa kulturowego. Grabież, niszczenie i nielegalny obrót dobrami kultury jako zagrożenie bezpieczeństwa kulturowego. Wielokulturowość w Europie zagrożeniem bezpieczeństwa kulturowego Dyskryminacja i nietolerancja zagrożeniem bezpieczeństwa kulturowego.).
11. Podstawy normatywne bezpieczeństwa kulturowego w Europie. Regulacje w zakresie zachowania materialnej substancji kulturowo-cywilizacyjnej. (Regulacje w ramach UNESCO. Regulacje w ramach Rady Europy. Regulacje w ramach Unii Europejskiej.).
12. Podstawy normatywne bezpieczeństwa kulturowego w Europie. Regulacje w zakresie zachowania zróżnicowania w obszarze wartości niematerialnych. (Regulacje w ramach UNESCO. Regulacje w ramach Rady Europy. Regulacje w ramach Unii Europejskiej.).
13. Podstawy normatywne bezpieczeństwa kulturowego w Europie. Regulacje w zakresie ochrony „grup szczególnego ryzyka” (mniejszości kulturowych, etnicznych, ludów tubylczych). (Regulacje w ramach UNESCO. Regulacje w ramach Rady Europy. Regulacje w ramach Unii Europejskiej. Regulacje dotyczące „nowych mniejszości”.).

14. Działania na rzecz bezpieczeństwa kulturowego w Europie. Działania na poziomie środowiska międzynarodowego. (Działania dotyczące zachowania różnorodności kulturowej. Działania dotyczące zachowania dziedzictwa kulturowego. Działania wobec procesów migracji.).
15. Działania na rzecz bezpieczeństwa kulturowego w Europie. Działania państw na rzecz bezpieczeństwa kulturowego. (Działania państw w odpowiedzi na proces globalizacji. Działania państw europejskich wobec wielokulturowości. Działania Polski na rzecz bezpieczeństwa kulturowego.).
16. Desekurytyzacja jako strategia działania państw. Strategie pozytywne i negatywne.
17. Podmioty pozarządowe działające w obszarze kultury na rzecz bezpieczeństwa kulturowego w Europie.
18. Działania dotyczące zachowania różnorodności kulturowej i dialogu międzykulturowego na rzecz bezpieczeństwa kulturowego w Europie.
19. Działania dotyczące zachowania dziedzictwa kulturowego na rzecz bezpieczeństwa kulturowego w Europie.
20. Działania podmiotów pozarządowych w Polsce na rzecz bezpieczeństwa kulturowego.
21. Ocena działań podmiotów pozarządowych na rzecz bezpieczeństwa kulturowego.
22. Dylematy bezpieczeństwa kulturowego i kultury bezpieczeństwa.
23. Miejsce bezpieczeństwa kulturowego we współczesnym świecie.
24. Bezpieczeństwo kulturowe małych państw – wyzwania i zagrożenia.
25. Współczesne wyzwania dla bezpieczeństwa kulturowego.

Wykaz literatury podstawowej

1. J. Czaja, Kulturowy wymiar bezpieczeństwa. Aspekty teoretyczne i praktyczne, Kraków 20131.
2. J. Gierszewski, K. Drabik, A. Pieczywok, Bezpieczeństwo kulturowe w trakcie zmian społecznych, Warszawa 2020.
3. Konwencje UNESCO w dziedzinie kultury, red naukowa K. Zalasińska, Wydawnictwo C.H.Beck, Warszawa 2014.
4. G.Michałowska, UNESCO. Sukcesy-Porażki- Wyzwania, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2020.
5. K. Zeidler, Prawo ochrony dziedzictwa kultury, Wolters Kluwer 2007.
6. S. Huntington, Zderzenie cywilizacji, Warszawa 1997.
7. Agata W. Ziętek, Bezpieczeństwo kulturowe w Europie, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2013.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Ochrona dziedzictwa kultury w konfliktach zbrojnych w świetle prawa międzynarodowego i krajowego – 60 lat Konwencji Haskiej i 15 lat jej Protokołu II, Warszawa 2014.
2. G. Michałowska, Odpowiedzialność karna za niszczenie dóbr kultury w czasie konfliktów zbrojnych, "Stosunki międzynarodowe", nr. 2, 2017.
3. Ochrona dóbr kultury w konfliktach zbrojnych w świetle prawa międzynarodowego i krajowego, red. E.Mikos-Skuza, K. Sałaciński, Warszawa 2015.
4. W. Kowalski, Rodzaje roszczeń o odzyskanie utraconych dóbr kultury, w: Przemieszczone dobra kultury. Przypadek Europy Zachodniej i problemy państw Europy Środkowej i Wschodniej w XX wieku, red. G. Czubek i P. Kosiewski, Warszawa 2004, s.25-49.
5. J. Pruszyński, Dziedzictwo kultury Polski. Jego straty i ochrona, Zakamycze 2001.
6. N. Dołowy-Rybińska, Sytuacja języków mniejszościowych i regionalnych w Europie. Wymiar finansowy. Rekomendacje dla Polski, Opinie i Ekspertyzy OE-236, Kancelaria Senatu, Warszawa 2015.

7. Europejskie i regionalne instrumenty ochrony języków zagrożonych, red. L. Nijakowski, Warszawa 2013.
8. B. Gierat-Bieroń, Polityka Kulturalna Unii Europejskiej, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2019.8.
9. A. Chodubski, Wartości globalne kultury europejskiej, [w:] Kultura polska w zintegrowanej Europie – szanse czy zagrożenia, red. R. Rybińskiego, Toruń 2003
10. I. Wojnar, Kulturowy wymiar rozwoju ONZ/ UNESCO, [w:] Strategia obrony i rozwoju cywilizacji humanistycznej, red. B.Suchodolski, Warszawa 1997.
11. G. Michałowska, Bezpieczeństwo kulturowe w warunkach globalizacji procesów społecznych, [w:] Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe u schyłku XX wieku, red. D.B. Bobrow, E. Haliżak, R. Zięba, Warszawa 1997.
12. H. Schreiber, Cultural genocide – ludobójstwo kulturowe – kulturobójstwo: niedokończony czy odrzucony projekt prawa międzynarodowego? [w:] Kultura w stosunkach międzynarodowych, tom 1 Zwrot kulturowy, H. Schreiber, G. Michałowska (red.), Warszawa 2013.
13. Systemy społeczne współczesnego państwa i bezpieczeństwo kulturowe". Paweł Andrzej Drygas. Colloquium, nr 313. (2019): 49-60 http://doi.org/10.34813/03coll2019.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	-
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	15
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu	-
Ogółem bilans czasu pracy		60
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1